

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.238/2025/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2026. január 7. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2025. április 15. napján kihirdetett 11.B.425/2022/30. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott élet elleni cselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2025. április 15. napján kihirdetett 11.B.425/2022/30. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés bűntettében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés j) pont), ezért őt 6 év börtönbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság kötelezte továbbá a vádlottat az eljárás során felmerült 632.750 forint bünyügyi költség viselésére.

[2] A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére súlyosításért, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának felemelése, valamint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának fegyház fokozatban történő megállapítása érdekében jelentett be fellebbezést. Terhelt1 vádlott és a meghatalmazott védője pedig elsődlegesen felmentésért, másodlagosan téves minősítés okán, a perbeszédből megállapíthatóan a vádlott cselekményének a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő segítségnyújtás halált okozó elmulasztásának bűntettekénti minősítése és a büntetés enyhítése céljából fellebbezett.

[3] Az ügyész a fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádiratban szereplő bűncselekmény vonatkozásában a megállapítható büntetéskiszabási körülmények helytálló értékelése esetén a középértéket ugyan el nem érő, azonban a büntetési tételkeret alsó határát mindenképpen elérő tartamú szabadságvesztés büntetés, azzal egyidejűleg, ahhoz igazodó tartamú, a vádlott ezirányú méltatlanságára alapított közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása felelne meg a Btk. 79.§-ban írt célnak és a Btk. 80. § (1) és (2) bekezdésében írt elveknek. A szabadságvesztés büntetés fokozatát pedig a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) alpontja szerint fegyház fokozatban látta szükségesnek megállapítani.

[4] A vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte az indokolási kötelezettség megsértése miatt, másodlagosan felmentést, harmadlagosan a minősítés megváltoztatását, negyedlegesen pedig a büntetés jelentős enyhítését indítványozta. Elsődleges indítványa körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az ügy eldöntése szempontjából különös jelentőségű kérdésekben nem adott teljes körű, okszerű indokolást, így a szándékosság megállapítását alátámasztó bizonyítékok elemzése elmaradt, ahogyan a szakértői vélemények ellentmondásának értékelése is. Szintén hiányosnak tartotta a védő a sértett önrendelkezési jogának körében tett, az ellátást visszautasító magatartásának értékelését és sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság a védelem által hivatkozott enyhítő körülmények teljes körű mérlegelésével is adós maradt. A felmentést célzó indítványát a védő azzal indokolta, hogy a szakértők bizonytalanságai, a vádlott több mint 10 évig fennálló gondozási mintázata, a sértett saját döntései, elutasító magatartása és a vádlott segítségkérése mind olyan tényezők, amelyek objektíve megkérdőjelezzik a szándékos emberölés ítéleti bizonyossággal, minden kétséget kizáró megállapíthatóságát. A védő érvelése szerint az általa felsorolt és a tanúk által kétséget kizáróan alátámasztott tényekből fakadóan a vádlott nem ismerhette fel a halálos veszély közvetlenségét. Harmadlagos indítványa körében a védő azt fejtette ki, hogy bár a védelem álláspontja, hogy a vádlott nem követte el a terhére rótt bűncselekményt, mégis a bizonyított tények gondos értékelése felvetheti a segítségnyújtás elmulasztása Btk. 166. § (2) törvényi tényállási elemeinek esetleges kimerítését. Enyhítésre irányuló indítványát a védő azzal indokolta, hogy a 6 éves börtön és a feltételes szabadság kizárása a vádlott személyi körülményeihez, az eset körülményeihez, a bizonyítékokhoz és a felelősség fokához nem igazodik. A büntetés aránytalanul súlyos, tekintettel arra, hogy a vádlott büntetlen előéletű, rendezett életvitelű, dolgozik, vagyona van, az emberölési szándék nem volt minden kétséget kizáróan bizonyítható, a sértett elutasító, segítséget visszautasító magatartása enyhítő és közreható körülmény, továbbá a vádlott segítséget hívott. Minderre figyelemmel a védő a büntetés időtartamának jelentősen csökkentését, a közügyektől eltiltás mellőzését, a végrehajtás felfüggesztését és a feltételes szabadság lehetőségéből való kizárás mellőzését kérte.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.475/2025/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárása során a büntetőeljárási szabályokat betartotta, a bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, majd azokat okszerűen mérlegelte, tehát az ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve megalapozott tényállást állapított meg. Az elsőfokú bíróság az indokolási

kötelezettségének megfelelően eleget tett. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a megállapított tényállásból a bíróság helytállóan és okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekménye jogi minősítése is törvényes. Kiemelte, hogy a cselekmény segítségnyújtás halált okozó elmulasztásakénti minősítésére kizárólag akkor kerülhet sor, ha az elkövető oldalán csupán általános segítségnyújtási kötelezettség áll fenn (EBH2010. 2115.). Jelen esetben azonban a sértett önmaga ellátására a halála előtt két héttel már képtelen volt, vele élő nagykorú fiát, a vádlottat terhelte a tartásának, gondozásának jogszabályi kötelezettsége. Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan ismerte fel, hogy Terhelt1 vádlottat édesanyja vonatkozásában a vádbeli időszakban terhelő speciális kötelezettségnek az egyeneságbeli rokonságra tekintettel jogszabályi alapja volt. Ezzel kapcsolatban a fellebbviteli főügyészség indokoltnak tartotta feltüntetni a Ptk. 4:194. § (1) bekezdését és 4:196. § (1) bekezdését. A fellebbviteli főügyészség hangsúlyozta, hogy törvényszék helyesen utalt arra, hogy a vádlott egyértelműen tisztában volt édesanyja állapotával, továbbá a tudata azt is átfogta, hogy a sértett önmaga ellátására már képtelen állapotba került, így megfelelő gondozásának, ápolásának elmulasztása elháríthatatlanul vezet a halálos eredményhez, amely iránt közömbös maradt, abba belenyugodva, eshetőleges szándékkal valósította meg a bűncselekményt. Ilyen körülmények között a cselekménynek segítségnyújtás halált okozó elmulasztása büntettekénti minősítésére, amit a védő a perbeszédében indítványozott és a fellebbezésében másodlagos indítványként a vádlotti cselekmény ekkénti minősítését kérte, nem kerülhet sor, a mulasztással, eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés büntette szerinti büntetőjogi minősítés törvényes. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolása a minősítő körülmények vizsgálata, nevezetesen a védekezésre képtelen személy sérelmére történt elkövetés megállapítása és a különös kegyetlenséggel elkövetés megállapíthatóságának hiánya tekintetében is teljes. A büntetés kiszabása körében arra mutatott rá a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség, hogy a törvényszék a feltárt büntetéskiszabási tényezőket alapvetően a súlyuknak megfelelően értékelte, amikor a büntetési célokra és a büntetéskiszabási elvekre figyelemmel a terhelttel szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetést szabott ki. Álláspontja szerint tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát nem csupán jóval a középérték alatt, hanem a Btk. 82. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt enyhítő szakasz alkalmazásával a speciális törvényi minimum alatt határozta meg, amire a vádlott terhére megállapított bűncselekmény tárgyi súlya, és a feltárt büntetéskiszabási körülmények sem adtak kellő alapot. A fellebbviteli főügyészség utalt arra, hogy a vádlott cselekménye kiemelkedő tárgyi súlyú, ami a törvény által előírt magasabb büntetési tételkeretben – 10 évtől 20 évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés – is kifejezésre jut. A büntetéskiszabás során irányadó középérték az esetében 15 év volt. Kifejtette továbbá, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § helyesen (3) bekezdés a) pont, ad) alpontja szerint fegyház lett volna, és tévedett a bíróság, amikor lehetőséget látott eggyel enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazására a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján. Mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 11.B.475/2022/30. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg akként, hogy a Terhelt1 vádlottal szemben kiszabott börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetés tartamát, és ezzel egyidejűleg a szabadságvesztés felemelt tartamához igazodóan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is emelje fel, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát pedig a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontjában írtak alapján fegyház fokozatban határozza meg. Egyebekben az elsőfokú ügydöntő határozatot a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[6] Az ügyészség, a vádlott és a védő által bejelentett fellebbezés tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörűen, a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva bírálta felül. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a védő fellebbezésének írásbeli indokolásában kiterjesztette a bejelentett fellebbezése irányát annak ellenére, hogy az a fellebbezés bejelentésekor rögzült, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és új eljárás elrendelésére tett indítványt. Ettől függetlenül a másodfokú bíróság vizsgálta az ügyben az eljárási szabályok megtartását, az ítélet megalapozottságát, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét.

[7] A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék eljárása során a perrendi szabályokat jórészt megtartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértést nem valósított meg. A másodfokú bíróság ugyanakkor észlelte, hogy a törvényszék a vádirat kézbesítésétől számított 3 hónapon túl tartott előkészítő ülést a Be. 499. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére, továbbá az elsőfokú ítélet szerkesztése – a sorszámozott bekezdések hiányában – nem felel meg a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII.23.) OBH utasítás (Beisz.) 27/A. § (13) előírásainak. Ezen eljárási (és igazgatási) szabálysértések azonban az eljárás lefolytatására lényeges hatással nem voltak. A törvényszék által megtartott előkészítő ülésen a vádlott nem ismerte el a bűnösségét és nem mondott le a tárgyaláson való jelenlét jogáról, ezért az elsőfokú bíróság az ügyet a Be. 508. § a) pontja alapján törvényesen utalta tárgyalásra. A Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálat során azt is megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalása során a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta, a vádlott és a védő az eljárásban törvényes jogait maradéktalanul gyakorolhatta, az eljárásban résztvevő személyek – a vádlott, a kihallgatott tanúk és szakértők – figyelmeztetése – ideértve a mentességi jogra történő figyelmeztetést is – a törvényi előírásoknak megfelelően történt.

[8] A vádlott védőjének az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése nem alapos.

[9] A törvényszék az ítéleti tényállást mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás maradéktalan tisztázására törekedett, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a fellelhető bizonyítékokat számba vette. Ennek keretében kihallgatta a vádlottat, aki a tárgyaláson élt a vallomástétel megtagadásának jogával. Erre figyelemmel a bíróság a Be. 525. § (1) bekezdése alapján törvényesen ismertette a vádlott nyomozás során tett gyanúsítottai vallomását, valamint az azzal egyező tartalmú – közigazgatási eljárás keretében tett – tanúvallomását. Ezekben előterjesztett érdemi védekezésének lényege szerint a zárkózott, magába forduló, önmagára és környezetére igénytelen, az orvosi segítséget, kezelést, gyógyszereket elutasító édesanyját, miután 2020. október végén derékfájdalmak miatt ágyba kényszerült, a tőle elvárható módon ellátta: részére bevásárolt, ételt, kólát, telefont, pelenkát, nedves törülközőt a keze ügyébe helyezett, és a fűtést azért nem kapcsolta be a novemberi hideg idő ellenére, mert azt az édesanyja nem engedte. Hivatkozott arra, hogy két nappal a kórházba kerülése előtt édesanyja beleevett az odakészített csirkecombba és a mentők kiérkezése előtt egy korty kólát is ivott.

Állította, hogy pelenkacserére a kórházba szállítását megelőzően két nappal került sor. 68 éves édesanyja el tudta dönteni, hogy mi kell neki, orvost a folyamatos elutasítás miatt nem hívott hozzá, és akkor értesítette az orvosi ügyeletet, amikor azt tapasztalta, hogy már szívószállal sem tud önállóan inni.

[10] A vádlott védekezésének ellenőrzése és a tényállás tisztázása érdekében a törvényszék a tárgyaláson kihallgatta tanú1-et, a vádlott testvérét – aki nem élt mentességi jogával –, tanú3-at, a család háziorvosát, tanú4-t, a sértett korábbi munkatársát, tanú6-t, tanú10-t és tanú7-t, a család szomszédait. E tanúk a sértett és a vádlott személyiségére, életmódjára, lakhatási körülményeire tudtak nyilatkozni. Kihallgatta továbbá a helyszínre kiérkező mentősokeket, tanú9-ot és tanú8-t, akik arról számoltak be vallomásukban, hogy milyen körülmények között találták a sértettet, valamint kihallgatta tanú2-t és tanú5-öt, a vádlott kollégáit Terhelt1 személyiségére, édesanyjához fűződő viszonyára. Végül a Be. 527. § (2) bekezdés b) pontja alapján törvényesen ismertette tanú13 nyomozás során tett tanúvallomását. A törvényszék a tényállás tisztázása érdekében a tárgyaláson meghallgatta a nyomozás során kirendelt igazságügyi orvosszakértőket, akik írásbeli szakvéleményeiket és azok kiegészítését változatlanul fenntartották, továbbá ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük a helyszíni szemléről és a boncolásról készült jegyzőkönyvet és az azokhoz tartozó fényképfelvételeket, az orvosi dokumentációkat, az OMSZ esetlapot, az elmeorvos- és pszichológus szakértői véleményeket.

[11] Az elsőfokú bíróság ítélete III. részében számba vette, valamint egyenként és összességében értékelte a bizonyítékokat. A törvényszék a vádlott védekezésére figyelemmel logikus érveléssel meggyőző indokát adta annak, hogy mely megfontolások és mérlegelési szempontok alapján vetette el a vádlott érdemi védekezését, a tényállást miért a mentős tanúk hitelt érdemlő vallomására, a bejelentés adataira, az OMSZ esetlapra és különösen a halál okára (erőszakos okból, extrém kóros soványság talaján kialakult kihűlés), a természetes okú megbetegedések szerepére (a halálhoz vezető kórfolyamatban állapotrosszabbító szerepel bírhattak), a sértett ellátatlanságára (a felfekvések és az izületi zsugorodás a halál beállta előtt 1-2 hét teljes vagy közel teljes ellátatlanságot – egészségügyi ellátás valamint gondozás hiányát – jelenti), az immobilizációra (a sértett a halál beállta előtti 1-2 héten belül tartósan ágyhoz kötött volt) vonatkozó orvosszakértői véleményre és a boncolási jegyzőkönyvre alapította. Rögzítette, hogy a vádlotti vallomás egyes részeit az egyéb aggálytalan bizonyítékok közül melyek és miként cáfolták egyértelműen. Így a szándékosság megállapítását alátámasztó bizonyítékok elemzésére az ítélet 14. oldal utolsó előtti és a 15. oldal második bekezdésében került sor, abból a 16. oldal második és 17. oldal kilencedik bekezdése szerint vont le jogi következtetést az elsőfokú bíróság; a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a védői állítással szemben a szakértői vélemény valójában nem önellentmondásos, hiszen annak a megállapításnak, hogy az elhunyt a halála előtt 1-2 héttel korábban vált ágyhoz kötötté, nem mond ellent - a vádlott vallomására figyelemmel – annak kimondása, hogy reális eséllyel lehetséges, hogy a sértett halála előtt másfél héttel korábban lett helyváltoztatásra képtelen (ítélet 13. oldal utolsó előtti bekezdés); a törvényszék az ítélet 13. oldal utolsó bekezdésében foglalkozik a visszaautasítási képtelenséggel, a 14. oldal első négy bekezdésében pedig a sértett alapbetegségeivel és azok értékelésével. Az elsőfokú bíróság a sértett önrendelkezési jogának körében tett, az ellátást visszaautasító magatartását sértetti közrehatásként értékelte a büntetéskiszabás során. Végül utal arra a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék a vádlott előadásából csak azokat, az édesanyja ellátásáról,

gondozásáról szóló vallomásrészeket vetette el, amelyeket egyéb, objektív bizonyítékok és tanúvallomások cáfoltak, így foglalkozott ezzel az ítélet 11. oldal hetedik bekezdésétől a 13. oldal hetedik bekezdéséig; egyebekben a nem cáfolt vádlotti vallomás a tényállás alapjául szolgált (ítélet 8. oldal, harmadik bekezdés). Az ítéltábla álláspontja szerint mindezek alapján helytálló indokát adta az elsőfokú bíróság annak, hogy miért nem látta megállapíthatónak azt, hogy a vádlott eleget tett az őt jogszabály alapján terhelő ellátási, gondozási kötelezettségnek és miért jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott mulasztása (nem gondoskodott a sértett megfelelő táplálásáról és higiéniájáról, a lakás tisztán tartásáról, fűtéséről) vezetett a sértett halálához, amit kihűlés eredményeképpen előállt keringésszűnműködés okozott. Beszámolt arról a gondolati folyamatról is, amelynek során a bizonyított tényekből logikai következtetéssel további tényekre vont le következtetést. Az elsőfokú bíróság tehát mérlegelési jogkörében eljárva ítélete II. részében marasztaló történeti tényállást állapított meg. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a törvényszék indokolási kötelezettségének a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglalt törvényi előírások betartásával eleget tett, a bizonyítékok értékelése a Be. 167. § (4) bekezdésében írtaknak is megfelelő, ezért a védőnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványa eredményre nem vezethetett.

[12] A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tehát megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.

[13] A vádlottnak és védőnek eltérő tényállás megállapítására és felmentésre irányuló fellebbezése nem vezethetett eredményre.

[14] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A vádlott és védője fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, ezért a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú bíróság a ténybíróság, feladata és kötelessége, hogy a vád tárgyává tett tények szempontjából lényeges bizonyítékokat hiánytalanul, egyenként és összhatásában értékelje, amelynek eredményeként az ítéletben a vád tárgyává tett cselekmény történeti tényállását, valamint az elkövető személyével összefüggő, a cselekményére kiható, azt befolyásoló tényeket megállapítsa. Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék e kötelezettségének eleget tett. A vádlott felmentésére csak eltérő tényállás megállapítása mellett lenne lehetőség, ez azonban – tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet tényállása a fentiek szerint mindenben megalapozott – törvényben kizárt.

[15] A vádlottnak és védőnek az eltérő jogi minősítés érdekében bejelentett fellebbezése más okból alapos.

[16] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, azonban részben tévedett a cselekmény jogi minősítésekor. Nem tévedett a törvényszék akkor, amikor a vádlott cselekményét mulasztással elkövetett emberölésnek és nem segítségnyújtás halált okozó elmulasztásának minősítette. Az e körben az ítélet IV. részének első három bekezdésében kifejtett jogi indokolással a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért. A cselekmény segítségnyújtás halált okozó elmulasztásakénti minősítésére kizárólag akkor kerülhet sor, ha az elkövető oldalán csupán általános segítségnyújtási kötelezettség áll fenn (EBH2010. 2115.). A törvényszék a 3/2013. Büntető jogegységi határozat I.I. pontjában kifejtetteknek megfelelően járt el, körültekintően értékelve az általa megállapított tényeket. Helyesen állapította meg, hogy mulasztással elkövetett emberölésről van szó, hiszen a halálhoz vezető ok-okozati folyamat ugyan a vádlott magatartásától függetlenül indult meg, és ő ezt fel is ismerte, de bekövetkezésének megakadályozását – bár arra a Ptk. 4:194. § (1) és a 4:196. § (1) bekezdése alapján jogszabályi kötelezettsége állt fenn és a súlyos következmény elhárítására reális lehetősége is lett volna – szándékosan, a halál beállta iránt közömbösséget tanúsítva elmulasztotta. A vádlott előre látta az általa meg nem akadályozott okfolyamat alakulását, annak lehetséges eredményét, a kihülés általi halál bekövetkezésének lehetőségét, felismerte, hogy amennyiben tőle nem kap megfelelő segítséget a sértett, akkor halála az adott körülmények között szükségszerűen bekövetkezik és az eredmény iránt közömbösséget tanúsított, abba belenyugodott, ezért cselekményét eshetőleges szándékkal követte el. A vádlott és a sértett idegenektől, szomszédoktól elzárkózva élt, a vádlott vendégeket nem fogadott, egyedül látta el a sértettet. Azt követően, hogy az édesanyja derékfájdalom miatt ágyba kényszerült, elmulasztotta a legalapvetőbb ápolási feladatokat: nem etette, nem itatta meg, mosdatásról, később pelenkacseréről, a sértett mozgatásáról, a szoba fűtéséről nem gondoskodott, orvosi segítséget időben nem kért. A halálos eredmény felé vezető folyamatban kizárólag a véletlenben bizakodhatott, ami – a következetes ítélkezési gyakorlat szerint – nem más, mint a lehetséges következményekbe való belenyugvás.

[17] A vádlott tehát azzal a magatartásával, hogy alapvető gondozási kötelezettségét nem teljesítette – nem gondoskodott az édesanyja táplálásáról, higiénijáról, a lakás megfelelő fűtéséről, sem a sértett intézeti elhelyezéséről és nem kért időben orvosi segítséget – és mulasztása következtében a sértett kihülés miatti keringésösszeomlás következtében a kórházba szállítását követően elhunyt, megvalósította a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntettének törvényi tényállási elemeit.

[18] A fellebbviteli bíróság ugyanakkor nem értett egyet azzal az elsőbírői állásponttal, hogy a vádlott cselekménye védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett emberölés megállapítására alkalmas. A Btk. 459. § (1) bekezdés 29. pontja értelmében védekezésre képtelennek kell tekinteni azt (is), aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére. E minősítő körülmény – a 3/2013. Büntető jogegységi határozat 10. pontja szerint – akkor róható fel, ha a sértett védekezésre képtelensége az elkövetőtől függetlenül állt elő, vagy azt az elkövető az ölési szándék kialakulását megelőzően (az ölési cselekménytől függetlenül) idézte elő. Mint ahogyan azt a Kúria a Bfv.352/2026/2. számú eseti határozatának [43] bekezdésében kifejtette, a bírói gyakorlat szerint az ellenállás olyan magatartások összességét jelenti, amely

alkalmas lehet a bűncselekmény elkövetésének megakadályozására, de legalább a megnehezítésére. Az ellenállás kifejtésére képtelenség értelemszerűen az ölési cselekménnyel szembeni ellenállással kapcsolatos, azonban jelen ügyben a vádlott büntetőjogi felelősséget megalapozó cselekménye passzív magatartásban, a gondozási kötelezettség elmulasztásában öltött testet. Mulasztás esetén a sértett ellenállás kifejtésére való alkalmassága és a védekezésre képtelen állapot fogalmi elemeinek az egybevetése értelmetlen, illetve – gyakorlati szempontból – kivitelezhetetlen is. A mulasztással szemben ugyanis nem lehet ellenállni (Pécsi Ítéltábla Bf.19/2020/6.). A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a minősített eset megállapítása abban az esetben lehetséges, ha a konkrét ügyben bizonyítást nyer, hogy a sértett védekezési lehetősége adott volt, és annak fennállása ellenére volt képtelen valamilyen ok miatt a védekezésre. Ilyenkor az elkövető ezt a helyzetet használja ki az elkövetés során. Ezen túlmenően az ítéltábla álláspontja szerint jelen ügyben a sértettnek a derékfájás miatti ágyba kényszerülését követően előállt önmentésre képtelen állapotát a vádlott magatartása okozta. Éppen a mulasztása volt a közvetlen oka annak, hogy a sértett „védekezésre képtelenné vált”, és a vádlott éppen azért felel, mert – ugyan ez jogszabályon alapuló kötelessége lett volna – ezt nem akadályozta meg. Ez utóbbi körülményt kétszer a terhére értékelni nem lehet. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott élet elleni cselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntetnének minősítette. Nem értett egyet a Debreceni Ítéltábla Bf.II.327/2022/9. számú ítéletében kifejtett jogi állásponttal.

[19] A vádlottnak és védőjének enyhítésre, míg az ügyésznek a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezése nem alapos.

[20] A törvényszék ítélete 18. oldalának 1-2. bekezdéseiben jórészt helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Az ítéltábla további súlyosító körülményként értékeli, hogy a pelenkázás és ágyneműcsere elhanyagolása miatt a vizeletében, székletében és hányásában fekvő sértett emberi méltósága is sérült. Ugyanakkor további enyhítő körülmény, hogy a vádlott hívta ki a mentőket. Az emberölés büntetést a Btk. öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti. A Btk. 80. § (2) bekezdése szerint határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó, ami a jelen ügyben 10 év. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény eltérő minősítése ellenére sem tévedett a törvényszék, amikor a vádlott tekintetében a büntetlen előéletére, az időmúlásra és a szakértő által megállapított személyiségzavarára, valamint a sértett személyiségéből adódó közrehatásra és az eshetőleges szándékra – azaz az enyhítő körülmények nagyobb számára és nyomatékára - figyelemmel szabott ki a törvényi középértéket el nem érő tartamú szabadságvesztést. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a hivatkozott bűnösségi körülmények mellett a kiszabott 6 év börtönbüntetés igazodik a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyához, a vádlott cselekményében és személyében rejlő társadalomra veszélyességhez, a bűnössége fokához és alkalmas vele szemben a Btk. 79. §-ában írt speciális és generális büntetési célok elérésére, ezért a szabadságvesztés tartamának sem enyhítésére, sem súlyosítására nem látott törvényes alapot, az erre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

[21] Az elsőfokon kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartama is törvényes, igazodik a kiszabott büntetés mértékéhez a Btk. 61. § (1) bekezdésére és a Btk. 62. § (1)

bekezdésére figyelemmel. A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint börtön.

[22] A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb – a feltételes szabadságból való kizárásról és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései – törvényesek, ezért azokat a fellebbviteli bíróság helybenhagyta.

[23] A Fővárosi Ítéltábla ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2026. január 7.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 11.B.425/2022/30. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.238/2025/11. számú ítéletében írt változtatással 2026. január 7. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2026. január 7.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke